

30.1.2015

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 1350/2013, ko iesniedza Beļģijas valstspiederīgais *Thierry Lambin*, par bīstamību, kas saistīta ar lietotu automašīnu eksportu uz Rumāniju un Bulgāriju

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs dzīvo Rumānijā un ir ievērojis, ka daudzi gados jauni rumāņi brauc ar lietotām automašīnām, kas ir importētas no Rietumeiropas. Bieži vien šie transportlīdzekļi tiek slikti uzturēti un ir bīstami autoceļu lietotājiem. Katru gadu daudz jaunu rumāņu un bulgāru iet bojā uz ceļiem nedrošu automašīnu dēļ. Lūgumraksta iesniedzējs uzskata, ka ir noziedzīgi eksportēt uz Austrumeiropu tādas lietotas automašīnas, kuras vairs neatbilst tehniskajām prasībām, kas piemērojamas ES rietumos. Viņš aicina Eiropas Parlamentu veikt pasākumus, lai nepieļautu daudzos ceļu satiksmes negadījumus, kas ir saistīti ar tehniski bojātu automašīnu negodprātīgu tirdzniecību.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2014. gada 15. aprīlī. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 216. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2015. gada 30. janvārī.

Komisijas piezīmes

i) Par preču brīvu apriti ES — Līguma par ES darbību (LESD) 34. pants

- Noteikumi par preču brīvu apriti Eiropas Savienībā ir iekļauti Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD), un tie ir papildināti un precizēti Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūrā.

- LESD 34. pantā ir teikts: „*Dalībvalstu starpā ir aizliegti importa kvantitatīvie ierobežojumi un citi pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību.*”

LESD 36. pantā ir teikts: „*Šā Līguma 34. un 35. pants neliedz noteikt importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas pamatojas uz sabiedrības morāles, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumiem, uz cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības, kā arī dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, vai rūpnieciskā un komerciālā īpašuma aizsardzības apsvērumiem. Šādus aizliegumus vai ierobežojumus tomēr nedrīkst piemērot dalībvalstu tirdzniecībā kā patvaļīgas diskriminācijas vai slēptas ierobežošanas līdzekļus.*”

- Lai gan lietotu automašīnu tirdzniecība starp ES dalībvalstīm notiek saskaņā ar preču brīvas aprites noteikumiem, dalībvalstis var no tiem atkāpties, veicot pasākumus ar mērķi nodrošināt ceļu satiksmes drošību savā teritorijā.
- EST ir precizējusi — tā kā nepastāv saskaņošanas noteikumi ES līmenī, dalībvalstīm ir jālemj, kādā līmenī tās paredz nodrošināt ceļu satiksmes drošību savā teritorijā, ņemot vērā preču brīvas aprites prasības ES (lieta C-110/05, *Komisija pret Itāliju*, [2009] ECR I-519).
- Līdz ar to Rumānijas iestādēm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu ceļu satiksmes drošību savā teritorijā, tostarp attiecībā uz lietotām automašīnām no citām ES dalībvalstīm, un šiem pasākumiem vienlaikus ir jābūt samērīgiem ar īstenojamo mērķi.

ii) Par automašīnu tehnisko stāvokli — Direktīva 2009/40/EK par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm

- Direktīva 2009/40/EK par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm nosaka vienotu kārtību automašīnu tehniskā stāvokļa pārbaudei. Tehniskās apskates ietvaros veiktajām pārbaudēm ir jānorāda, vai automašīna var tikt droši lietota uz koplietošanas ceļiem un vai tiek īstenoti pienākumi, kas ir noteikti ceļu satiksmes drošības un vides aizsardzības nolūkā. Attiecībā uz situāciju importētu lietotu automašīnu jomā tās vispirms ir jāreģistrē valstī, kurā tās ir importētas, un tikai tad tās var lietot uz koplietošanas ceļiem. Direktīvas 5.a pantā ir paredzēta iespēja dalībvalstij prasīt, lai attiecīgā automašīna pirms reģistrācijas tiktu pārbaudīta tehniskās apskates ietvaros. Tomēr attiecīgās pārbaudes var prasīt veikt tikai nediskriminējošā veidā un līdz ar to tām nevajadzētu attiekties vienīgi uz importētām lietotām automašīnām. Šī iespēja ir saglabāta nesēn pieņemtās Direktīvas 2014/45/ES 5. panta 4. punkta trešajā ievilkumā (tiesību aktu attiecībā uz mehānisko

transportlīdzekļu tehnisko apskati pārskatīšana), paredzot iespēju dalībvalstīm prasīt veikt papildu tehniskās apskates, kad tiek mainīts reģistrācijas turētājs.

- Ņemot vērā iepriekš minēto, dalībvalstis var prasīt, lai automašīnai pirms reģistrācijas veiktu tehnisku apskati nolūkā garantēt, ka tai ir atļauts pārvietoties pa koplietošanas ceļiem drošos apstākļos un ievērojot prasības vides aizsardzības jomā.

Secinājums

Kā uzskata Komisija, attiecībā uz brīvas preču aprites noteikumiem starp ES dalībvalstīm ceļu satiksmes drošības apsvērumi var pamatot pasākumus brīvas aprites ierobežošanai. Rumānijai ir jāveic atbilstīgi pasākumi, lai savā teritorijā nodrošinātu ceļu satiksmes drošību. Ja attiecīgie pasākumi var ierobežot preču brīvu apriti starp dalībvalstīm, tām nevajadzētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai īstenotu mērķus ceļu drošības jomā.

Eiropas Savienības tiesību akti par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm jau šobrīd nediskriminējošā veidā paredz iespēju dalībvalstīm prasīt veikt papildu pārbaudes pirms lietotu automašīnu reģistrēšanas. Dalībvalstīm būtu jāizmanto šī iespēja, lai uzlabotu ceļu satiksmes drošību.